

Maatschappelijke Ontwikkelingen
Energie en Klimaat

De Raad

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Voortgang aanpak energiearmoede 2022-2023

datum 24 september 2024

bijlage(n)

1. Inleiding

Hierbij informeren wij u over de voortgang van de aanpak bestrijding energiearmoede. In het najaar van 2022 hebben wij de aanpak van energiearmoede vastgesteld en is uw raad hier enkele keren over geïnformeerd (RIB 22074, 22084, 23096). Voor deze aanpak van energiearmoede en de lokale aanpak vanuit het Nationaal Isolatieprogramma is er in totaal € 1.619.125 beschikbaar gesteld vanuit het Rijk via specifieke uitkeringen (Spuk). De looptijd van de regeling is opgeschoven van eind 2023 naar eind 2025. Deze raadsinformatiebrief biedt inzicht in de uitgevoerde maatregelen over 2022 en 2023. De gedane toezegging aan de raad over de tussentijdse terugkoppeling over de voortgang is door de verlengde periode ook een jaar opgeschoven en kan hiermee als afgehandeld worden beschouwd. Zoals eerder gemeld besteden we vanaf januari 2024 de middelen grotendeels via de energiefixers. Dat is een belangrijk onderdeel van de brede woningisolatie-aanpak (raadsbesluit RV 23047).

	Inkomsten	Uitgaven
Spuk energiearmoede / isolatie 2022	€ 1.028.125	
Spuk energiearmoede / isolatie 2023 aanvulling	€ 591.000	
Uitgaven 2022 en 2023		€ 846.504
Restant (opgegaan in Rijswijks isolatieaanpak 2024 en 2025)	€ 772.621	

2. Kern informatie

Belangrijkste conclusies:

- 1) Een deel van de aanpak bestrijding energiearmoede is ingezet via de inzet van energiefixers (voorheen "energiecoaches"). De energiefixers hebben snel en efficiënt een grote groep inwoners weten te bereiken (1643 huishoudens). Zij hebben hen geholpen met advies en kleine energiebesparende maatregelen. De reacties van bewoners zijn positief. Deze aanpak is onderdeel geworden van het Woningisolatieprogramma;
- 2) Een ander deel van de aanpak is de hulp aan VvE's. De adviezen voor VvE's zijn nodig om de eigenaren mee te krijgen in het nemen van verduurzamingsmaatregelen, die de energierekening kunnen laten dalen. Deze aanpak is nu voortgezet in het Woningisolatieprogramma;
- 3) De Witgoedregeling is ingezet vanwege de energiebesparing die met een nieuwe energiezuinige koelkast of wasmachine wordt gerealiseerd. Deze regeling heeft geen vervolg gekregen;
- 4) Veel kwetsbare huishoudens welke te maken hebben met energiearmoede zijn niet eenvoudig te bereiken. De samenwerking tussen team Energie en Klimaat met het Sociaal Domein en welzijnsorganisaties wordt geïntensiveerd om toch te proberen huishoudens te helpen.

Toelichting

De aanpak Energiearmoede is gericht op het signaleren van energiearmoede en het bieden van hulp en ondersteuning. De nadruk ligt zowel op de korte termijn via gedrag en kleine besparingen als ook op de middellange termijn; het enthousiast maken van huishoudens voor de isolatie van hun woningen.

Energiefixers

In het najaar van 2022 is gekozen voor een aanpak om energiefixers in te zetten. De gemeente wilde in eerste instantie 200 adressen bedienen en Vidomes en Rijswijk Wonen elk 100 huishoudens. De ervaringen van deze inzet waren zeer positief. Ook de reacties van bewoners waren lovend. Via een brief was in straten aangekondigd dat de energiefixers langskomen. Zij zijn meestal 3 (tot soms 5) maal langs de deuren geweest. Indien dan nog geen bezoek kon worden afgelegd, dan konden huishoudens ook nog individueel een afspraak voor een bezoek maken. Deze aanpak leidt daarmee tot een hoge respons van zo'n 70% aan daadwerkelijke afgelegde bezoeken.

Tijdens het bezoek vindt er een adviesgesprek plaats over eenvoudige besparingsmaatregelen, kunnen bewoners vragen stellen en krijgt de bewoner ook besparingsproducten die direct worden aangebracht. Deze combinatie van een laagdrempelig gesprek en direct voordeel werd zeer gewaardeerd door huishoudens. Deze ervaring heeft in november 2022 geleid tot ons besluit om nog 1000 extra woningen te bezoeken en deze in de winter uit te voeren. Uiteindelijk (met de uitloop van individuele vragen van bewoners) heeft dit geleid tot het bedienen van in totaal 1643 huishoudens eind 2023. Een aanbesteding in het najaar van 2023 heeft geleid tot een vervolg van 3000 woningen voor de jaren 24/25 en mogelijk uitloop naar '26. Dit is een belangrijk onderdeel geworden van het Woningisolatieprogramma en blijft bekostigd uit de rijksgelden van bestrijding van energiearmoede.

De conclusie over de inzet van de Energiefixers is dat dit zeer wordt gewaardeerd en op een directe manier bijdraagt aan de bewustwording over het energieverbruik en de mogelijkheid geeft om het verbruik te verlagen. Aangezien de kosten voor levensonderhoud nog steeds hoog zijn en dat energie ook nog een groot deel uit blijft maken van de totale huishoudkosten, is de inzet gecontinueerd. Tevens wordt nu bij de inzet een verbinding gelegd met het isolatieprogramma.

VvE's

In Rijswijk zijn 1700 VvE's, klein en groot. Wij ervaren dat VvE's het lastig vinden om in beweging te komen om te gaan verduurzamen. Er is zeker een wens maar er zijn ook veel vragen. Eigenaren binnen de VvE's willen inzicht hebben in de kansen; welke maatregelenpakketten zijn logisch (beperkt of uitgebreider) en wat betekent dat voor de woonlasten? Op basis van de keuzeopties kunnen de leden zich uitspreken over hun voorkeursscenario. Verduurzamen van VvE's van idee tot uitvoering kent vaak een doorlooptijd van ongeveer 3 jaar en vraagt om een consistente hulp van de gemeente. Dat is afgelopen jaren naar voren gekomen, met goede resultaten zoals bij Vve Marshallplein. Via het Woningisolatieprogramma wordt daarom die lijn voortgezet door tussen 2024 – 2027 te streven naar actieve advisering en begeleiding van minimaal 50 VvE's per jaar. VvE's worden middels communicatie-uitingen uitgenodigd om ondersteund te worden in hun verbeteraanpak.

Bekendheid financiële ondersteuning

Het doel om proactief huishoudens te benaderen die financiële zorgen over hun energierekening hebben, blijkt niet makkelijk haalbaar. Via media en brieven huishoudens wijzen op de mogelijkheid om in gesprek te gaan met bijvoorbeeld het Financieel Service Punt heeft niet de gewenste uitkomst gehad. Deze kanalen leverden nagenoeg geen extra bezoeken op. De energiefixers hebben met hun straat- voor- straat huisbezoeken veel huishoudens bereikt. Dat is positief, maar daarvan is niet aan te geven of dit de meest financieel kwetsbare huishoudens zijn. Daar waar de voordeur gesloten blijft, weten we niet wat de situatie van dat huishouden is. Toch adviseren we om vast te houden aan dit doel. Extra aandacht zal worden gegeven aan de samenwerking binnen het gemeentelijke sociale domein en aan de samenwerking met lokale welzijnsorganisaties. Het gaat erom dat er vanuit verschillende buurtgroepen contacten worden gelegd tussen energiefixers en bewoners.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Zoals aangegeven is sinds januari 2024 de aanpak energiearmoede geïntegreerd met het Woningisolatieprogramma. De Energiefixers gebruiken het warme contact met de bewoner om ook

de vervolgstap naar isolatie aan te geven. Indien het een huishouden binnen een VvE betreft, dan wordt de verbinding gelegd met de gemeente. Vandaaruit wordt bekeken of de VvE stappen richting verdere verduurzaming wil zetten. Daarmee is een logische verbinding gelegd van kleine besparingen en meer bewustwording richting de grotere isolatiemaatregelen. In de reguliere begrotingscyclus vermelden wij de komende jaren de financiële en inhoudelijke voortgang van de aanpak bestrijding energiearmoede terug.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Geen